

שלום לכולכם,

שנת הלימודים החדשה מזמנת לנו אפשרות להשפיע על הרגלי הילדים בנושא בטיחות בדרכים. מטרתנו היא לדאוג שילדים המגיעים ברגל לגן, יקפידו לתת יד למבוגר בזמן שהם חוצים את הכביש; ילדים המגיעים ברכב לגן יקפידו להיחגר בכיסא הבטיחות שלהם; וילדים המגיעים על אופניים יקפידו לחבוש קסדה.

חשוב לחנך את הילדים מגיל צעיר לשמור על כללי הבטיחות בדרכים, ובכך להציל חיים. בחומר המצורף תמצאו פעילויות המבוססות על רעיונות שהופעלו על ידי מתנדבי תוכנית זה"ב בגן - גמלאים מתנדבים בגני הילדים.

במרכז התוכנית נמצאת **לָלָה** - הדמות שמזכירה לנו את כללי הבטיחות בדרכים למה **לָלָה**? כי כל הפעולות שיש לעשות כדי להקפיד על כללי הבטיחות בדרכים מתחילות ב**לָה** או ב**לָה**: להביט, להקשיב, לתת יד, לחצות, לשבת על כסא הבטיחות, לחגור חגורה, לחבוש קסדה ולשחק רק במקום בטוח.

הקפידו לשוחח עם הילדים על המסר אותו אתם רוצים להעביר. אתם מוזמנים לבחור את הפעילויות שמתאימות לכם, בהתאם לתוכנית העבודה בגן. נשמח אם תשלחו לנו תמונות ורעיונות כדי שנוסיף לעיתון הבא

שלכם

רונית רביב - מנהלת תוכנית זה"ב בגן

ronitr@oryarok.org.il | 09-7776162/3/4

מידע נוסף, שירים וסרטים תוכלו למצוא באתר אור ירוק

www.oryarok.org.il

עד גיל 9, ילדים לא יכולים לחצות לבד את הכביש. מדוע?

- יכולת ריכוז - ילדים מתקשים להתמקד בפעולות חציית כביש, ודעתם מוסחת בקלות.
- יכולת שיפוט מרחק ומהירות נסיעה - ילדים מבלבלים בין מרחק לגודל. רכב קטן ייראה להם רחוק גם אם הוא מתקרב אליהם במהירות.
- יכולת ראייה ושמיעה - ילדים מתקשים לזהות סכנות בכביש משום ששדה הראייה שלהם מצומצם משדה הראייה של מבוגר, וחוש השמיעה שלהם איננו מפותח דיו לזהות את הכיוון שממנו מגיע רכב (למשל בצומת).
- המבנה הפיזי - ילדים הם קטנים פיזית, ולכן הם מתקשים במצבים מסוימים לראות רכבים; וגם הנהגים מתקשים לראותם.
- תאונת "מוכר הגלידה" - ילדים נוטים להתפרץ לכביש. גם אם הם עוצרים לפני מעבר החצייה; הם נוטים לחצות את הכביש בריצה ולא להתבונן לצדדים לפני חציית הכביש.
- יכולת עיבוד מידע - לילדים יש יכולת מוגבלת בלבד לאתר את המידע החיוני לחצייה בטוחה, והם מתקשים להתייחס לשינויים שחלים בסביבת הכביש.

לרוב ליי ללדה את השיר של ללה (לפי המנגינה של "לכובע שלי 3 פינות"):

לָלָה שְׁלֵנוּ יֵשׁ אַרְבַּע עֲצוֹת:
לְהִבִּיט, לְהִקְשִׁיב, לְתֵת יָד, לְחָצוֹת.
עִם לָלָה נִחְצָה אֶת הַכְּבִישׁ כְּמוֹ גְּדוּלִים,
כִּי לָלָה שׁוֹמְרֵת עַל כָּל הַכְּלָלִים.

הכינו "קופסת פלאים" מקופסת נעליים עטופה ומקושטת בתמונות ובמדבקות בנושא בטיחות בדרכים. עם פתיחת המפגש, הילדים יצטרכו לנחש מה יש בקופסה, באמצעות שאלות שהתשובה עליהם היא: "כן" או "לא". לדוגמא: "האם זה פיל?" "האם זה רמזור?" עודדו את הילדים לשאול שאלות כלליות ("זה גדול?" "זה בעל חיים?" וכד'). אחרי כ-20 שאלות, גלו לילדים מה בתוך הקופסה. במפגש הראשון הכניסו לקופסה אפוד זוהר, וספרו לילדים שבמפגשים הבאים תלבשו אותו. ניתן להזמין את הילדים להביא למפגשים הבאים חפצים מהבית או מהגן, ולהכניסם לקופסה. בהמשך, יכול כל ילד להכין לעצמו קופסה אישית, ולשחק בבית עם המשפחה.

מלחק היכרות

כל ילד יאמר מה שמו, ומדוע הוא נקרא כך. אחרי שתקריאו את הסיפור, שאלו את הילדים למה קוראים לללה בשמה.

סיפור הכינו את אלו מאת טיץ סיוני

כמו בכל יום חמישי, גם היום אמא ואני הלכנו ברגל לגן, ואני ספרתי את המכוניות שעברו בכביש. כשהגענו לשפת המדרכה עזבתי את ידה של אמא וכמעט שכחתי לעצור. ראיתי מכונית נוסעת בדיקן לכוון מעבר הצפיה. אמא צעקה, "נדב!!!". עצרתי ממש על שפת הכביש. המכונית עצרה לידי בחריקת בלמים. מהמכונית יצאה אשה שנראתה מבהלת ואמרה, "ילד, כמעט ירדת לכביש בלי לעצור ולהביט. מזל שלא קרה כלום!" הרגשתי דמעות קטנות בעיניים, ולא עניתי. שתקתי. אמא הגיעה בינתיים למעבר הצפיה. היא לא אמרה כלום, רק החזיקה את היד שלי קצת יותר חזק מאשר בדרך כלל. אמא ואני הבטנו לכל הכוונים, ורק כשהיינו בטוחים שאף מכונית לא מתקרבת, חצינו את הכביש. "מה קרה? שכחת את הכללים?" שאלה אמא כשנכנסנו לגן. "כן, לא שמתי לב", עניתי. אמא לטפה את ראשי. היא נבהלה מאוד, אני יודע. לפני שנפרדתי ממנה אמרתי, "אולי אני אמציא סימן שיזכיר לי ולכל הילדים את הכללים, ולא נשכח אותם אף פעם." "רעיון טוב!" אמרה אמא, והלכה. "צריך לזכור את כל הכללים, חשבתי בלבי. "לעצור, להקשיב לקולות, להביט לכל הכוונים, לתת יד למבגר - ולחצות בהירות ובמהירות את הכביש. מה יכול להזכיר לנו את כל הכללים בבת אחת?" ופתאום ידעתי. "להקשיב... לתת יד... לחצות... להקשיב... להביט... ללה. חברה שקוראים לה ללה תזכיר לנו את הכללים. להקשיב, להביט, לתת יד, לחצות - ללה." נסיתי ליצר כל מיני ללות. בסוף יצאה לי ללה כזאת שמיד אהבתי. אחרי שהצגתי אותה לכל ילדי הגן במפגש, קפלתי אותה והכנסתי לכיס, כדי שהיא תהיה אתי כל הזמן. מאז אני וכל החברים בגן לא שוכחים את כללי הזהירות בכביש. ואם אנחנו שוכחים, ללה מזכירה לנו.

דפי העבודה נמצאים באתר אור ירוק - ללה

שאלו את הילדים:
 מה מלמדת אותנו ללה?
 מתי ללה יכולה לעזור לנו?
 הדגישו מילים חדשות בסיפור: נדב - מלשון מתנדב,
 מילים נוספות: מתנדבים, נדיבות, נדבה.

מקאלה (מאקל אלה)

גזרו עיגולי קרטון. הילדים יציירו בתוכם את ללה (לחלופין, ניתן להשתמש במדבקות ירוקות עגולות גדולות או בשני דפים צמנים). הצמידו את הדמות למקל שלגון, וכל ילד יכתוב את שמו.

שאלו שאלות בתאם לסיפור - הילדים ירימו את מקללה רק כשהתשובה היא "כן".
 האם אמא ונדב הלכו לגן?
 האם נדב עזב את היד של אמא ורץ לכביש?
 האם אמא נבהלה? (מזמינים את הילדים להסביר למה).
 האם נדב יכול לחצות את הכביש עם אמא?
 האם נדב ואמא צריכים להביט לכל הכיוונים לפני חציית הכביש?
 האם צריך לחצות את הכביש במעבר חצייה?

הכינו מעבר חצייה גדול מבריסטול או משטיח אמבטיה (מומלץ): הפכו את השטיח לצדו הלבן, וצבעו בצבע פנדה שחור את הפסים, או הדביקו מסקינטייפ שחור. הדגמו לילדים כיצד יש לחצות את מעבר החצייה: לעצור, להביט, להקשיב, לתת יד למבוגר ולחצות במהירות.

צרו מבצק ירוק ללות בצורות שונות

הכינו ללה שניתן להשתמש בה בתור בובת כפפה: קפלו פיסת לבד ירוקה לשניים. גזרו עיגול רחב ככל האפשר (שימו לב לא לגזור את הצד של הקיפול). גזרו שרוך שחור ל-4 חלקים שווים (ידיים ורגליים) ותפרו מאחורי העיגול הקדמי, לפי הדוגמה. הדביקו בעזרת דבק חם את שני העיגולים זה על זה (השאירו בתחתית מקום פתוח לידיים). הדביקו גם את העיניים הזזות והפה. ניתן להכין ללה מקרטון קשיח (של דגני בוקר), צבוע בירוק. הוסיפו עיניים, פה, ידיים ורגליים מבריסטול שחור. מאחורי העיגול הוסיפו פס קרטון לרוחב, שאליו תכניסו את היד.

מזיזים את אלה

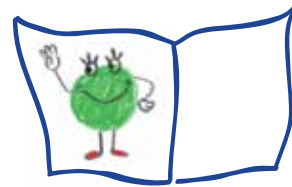

מכינים עם הילדים דמויות מהסיפור על מקלות - (דף הדמויות נמצא באתר אור ירוק). גוזרים את הדמויות, צובעים ומדביקים על מקל שלגון. מקריאים שוב את הסיפור "הכירו את ללה", ומבקשים מהילדים להרים את מקל הדמות המתאים בכל פעם שהדמות הזו מופיעה. הציעו לילדים להמחזיז את הסיפור.

כדורבן אל הגן

הכינו דוגמא של מסלול בטוח אל הגן. הזמינו את ההורים ליצור את המסלול הבטוח של ילדיהם אל הגן. ניתן לסמן מעברי חצייה ותמרורים. תוכלו להכין קלסר: "הדרך הבטוחה אל הגן".

מחברת אלה

במהלך המפגש הזמינו את הילדים לספר איך ללה הזכירה להם במהלך השבוע את הכללים. את הסיפורים הם יציירו ויכתבו במחברת ללה. המחברת תהיה מונחת בפינת ללה בגן. ניתן להכין לכל ילד מחברת ללה אישית.

אלה מחומרים אונים

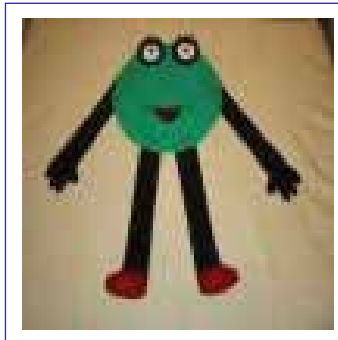
ללה מחבקת

הכינו ללה גדולה בצורת כרית מפרווה ירוקה או בד ירוק. מלאו אותה בבדים או באקרילן. הוסיפו לה ידיים ורגליים מבד שחור ממולא באקרילן, עיניים משני חצאים של כדור קלקר המודבקים על הבד, וחיוך גדול משרוך אדום. כעת ללה תוכל ללטף כל אחד מהילדים ולהקשיב לסיפוריהם.

ללה סרוגה

ללה מזיזה ידיים ורגליים

ללה מפונפונים

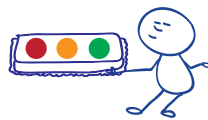

סינתזה יצירתית

קשטו את הקיר בעבודות ילדים בנושא חצייה בטוחה -
 תוכלו להוסיף פוסטר של ללה וכרזות עם סיסמאות
 מקושטות בנושא בטיחות בדרכים. תוכלו למצוא
 עשרות כרזות באתר הופ (הפעלות לגננת - חופשה בטוחה)

סיסמאות אפרויקט "חופשה בטוחה" בלימודי חיות רבים

- "נזהר בכל מקום ועל חיינו נשמור" - גן יפה נוף, צפת
- "במעבר חצייה חצית - בחיים זכית" - גן אורגן, תל אביב
- "במעבר חציה אני עובר - על חיי אני שומר" - גן ארז, גבעת זאב
- "זהירות בדרכים מצילה חיים" - גן אמירים, תל אביב
- "ילדי הגנים הולכים בזהירות לבתים" - גן זית, פסגות
- "נזהר בכל מקום ועל חיינו נשמור" - גן יפה נוף, צפת
- "עצור בטרם תעבור - חייבים לזכור" - גן כרכום, ראש העין
- "אנחנו שומרים על כל הכללים" - גן מצוף, בת ים

צואה בצבעי הרמזור

קשטו את עוגה בצבעי הרמזור, חזרו על משמעות הצבעים
 והזכירו לילדים שבכל יום חול ובכל יום חג חייבים לשמור על
 כללי הבטיחות בדרכים.

ללה מקרבת

גזרו מלבן מקרטון צבעוני, עיגול ירוק עם "צוואר" רחב,
 כנפיים שחורות (שתי ידיים המחוברות אחת לשנייה) ושתי
 כפות ידיים. הצמידו את הראש אל גב המלבן הצבעוני, הדביקו
 את הידיים השחורות מאחורי הראש ושימו כף יד מתחת לכל
 אחת מהן. כעת הכינו ברכה ושימו אותה במרכז הקרטון
 הצבעוני. תוכלו לקשט בשרשרת ללה קטנה לצוואר.

מתנפלים "צ'צ'ור"

הכינו צורה של כף יד מחומר הנקרא "סול". (ניתן לקנות חבילה בחנויות יצירה), קשטו כל יד בחומרי מחזור: מדבקות / חוטים / פלסטלינה / עיניים זזות. חברו מקל בתחתית כף היד ותרגלו עם הילדים עצירה בטוחה - בכל פעם שאתם מושיטים קדימה את הדמות הילדים עוצרים, כשאתם מחביאים את הדמות מאחורי הגב, הילדים צועדים באופן חופשי.

אוח - "צובים את מה לחשוב"

גזרו פוליגל בגודל 20 ס"מ על 30 ס"מ. צרו במרכז חלון. השחילו בתוך החורים של הפוליגל חוטי ברזל או חוטי חשמל מצד לצד. קשטו את המסגרת במדבקות ובניירות צבעוניים (ניתן להשתמש בעטיפות של מתנות). הוסיפו אטבים קטנים. הכינו עם הילדים פתקים שיזכירו להם לשמור על כללי בטיחות בדרכים והצמידו ללוח.

ברכות אישיות

חתכו צלחת קטנה בצבע ירוק לשניים, הצמידו את מחצית הצלחת לצלחת שלמה בצבע ירוק. הוסיפו ידיים, רגליים ונעליים מקרטון בצבע שחור ואדום. הדביקו מדבקות ירוקות גדולות ובתוכן שימו עיניים גדולות, הוסיפו ריסים ופה מחייך מסול בצבעים אדום ושחור. תוכלו להכניס את הברכה לתוך "ללה". הברכה יכולה להיות לגן ו/או לכל משפחה.

איך נמצידי הבוקר אמן?

הכינו שלט צבעוני, כל ילד מסמן במקום המתאים, בעזרת מדבקה ירוקה איך הוא הגיע לגן : ברגל / באוטובוס / בעגלה / ברכב. ניתן להכין כרטיסיות מנוילנות עם השמות ולהצמיד אותן לשטיח בעזרת סקוץ'.

קשטו כל צלחת עם כלל אחר, את הצלחות הצמידו ללוח בטיחות בדרכים.

דבורה אלה

עטפו צנצנת/ גליל נייר טואלט בדף שחור ועליו מדביקים פסים צהובים. הצמידו למעלה כדור קלקר צבוע ירוק שאליו מחברים עיניים זזות, פה אדום ומשושים ממנקי מקטרות, הוסיפו ידיים ומצמידים כרטיס ברכה לראש השנה.

אמני אפרודיט

בסיום הפעילות בגן נפרדים כל יום מהילדים בקריאה "מה אנחנו מבטיחים?" והילדים עונים "להיזר בדרכים". חוזרים על הקריאה 3 פעמים. ניתן להזמין בכל יום שני ילדים בתפקיד "נאמני בטיחות בדרכים" לסייע ולתת להם ללבוש את הווסט הזוהר.

הילדים יושבים בשני טורים ומתמסרים בכדורי ים או כדורי טניס. 4-3 ילדים מנסים לעבור בין הטורים בלי להיפגע. כשילד שבחרנו מרים תמרור עצור, מפסיקים לגלגל את הכדורים, והילדים עוברים עם המתנדב בין שני הטורים.

מלחק הכדורים

מלאקלה בנושא בטיחות בדרכים

חתכו בסיס של שני בקבוקים ירוקים (10 ס"מ). חברו את החלקים בעזרת סרט בידוד שחור. הוסיפו עיניים ופה מחייך. לתוך המכל הכניסו משאלות בנושא בטיחות בדרכים (מתאים לראש השנה ולימי הולדת).

ברכות אלנה במדלף

קפלו דף לשניים. גזרו ממנו את הדמות של ללה מכיוון הקיפול. הילדים יצבעו את החלק החיצוני ויציירו את ללה. בחלק הפנימי יציירו ויכתבו ברכות לשנה החדשה (אפשר להכין גם הזמנות למופע, סיפור אישי ועוד).

סינמאקלה

הכינו פינה מיוחדת לנושא בטיחות בדרכים, קשטו את הפינה במגוון גדול של ללות מחומרים שונים. הוסיפו סיסמאות, תמונות ומסרים בנושא.

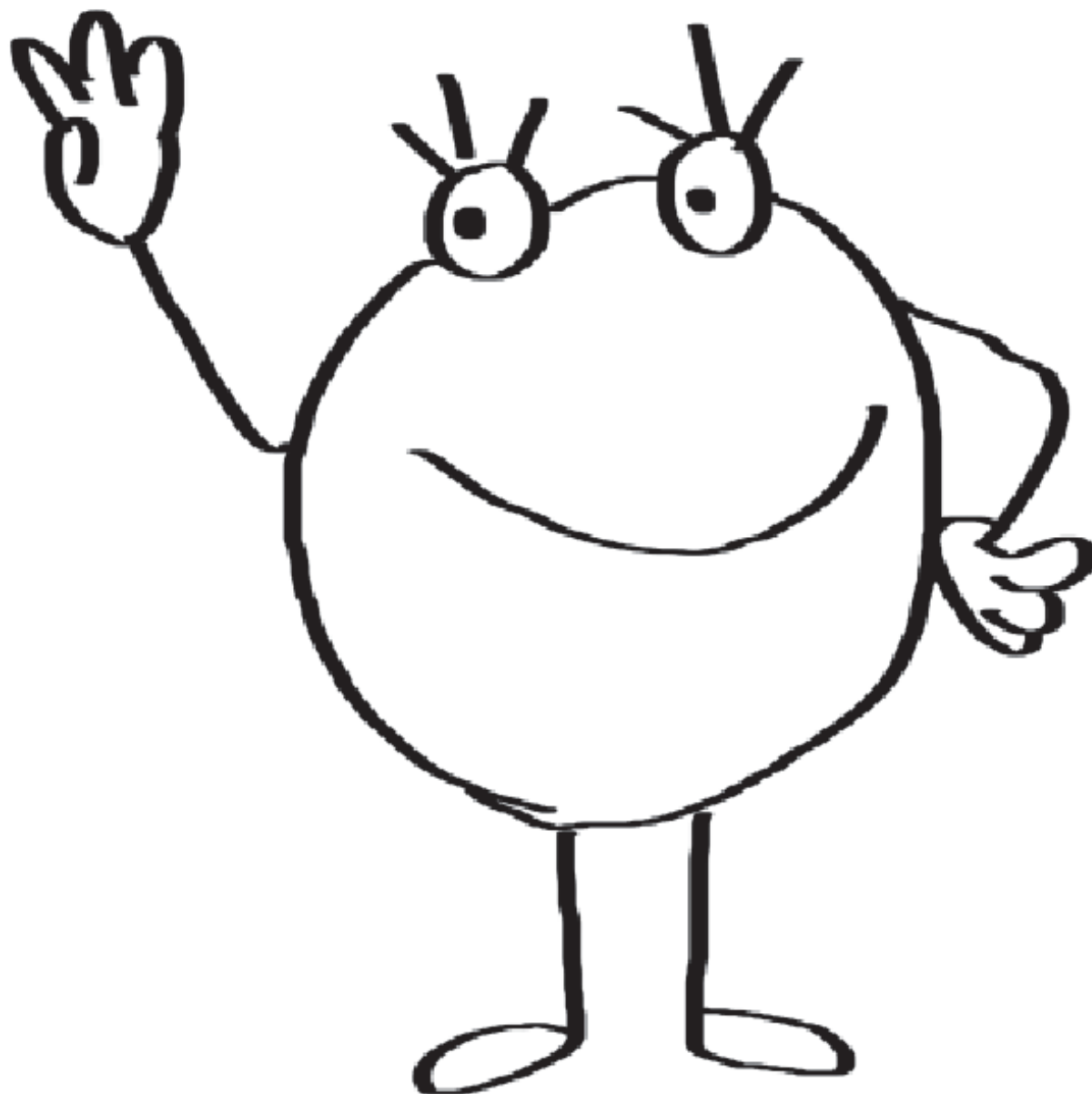

אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הדרכים בישראל

מדינת ישראל
משרד החינוך
האגף לחינוך קדם יסודי

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 האגף לחינוך קדם יסודי

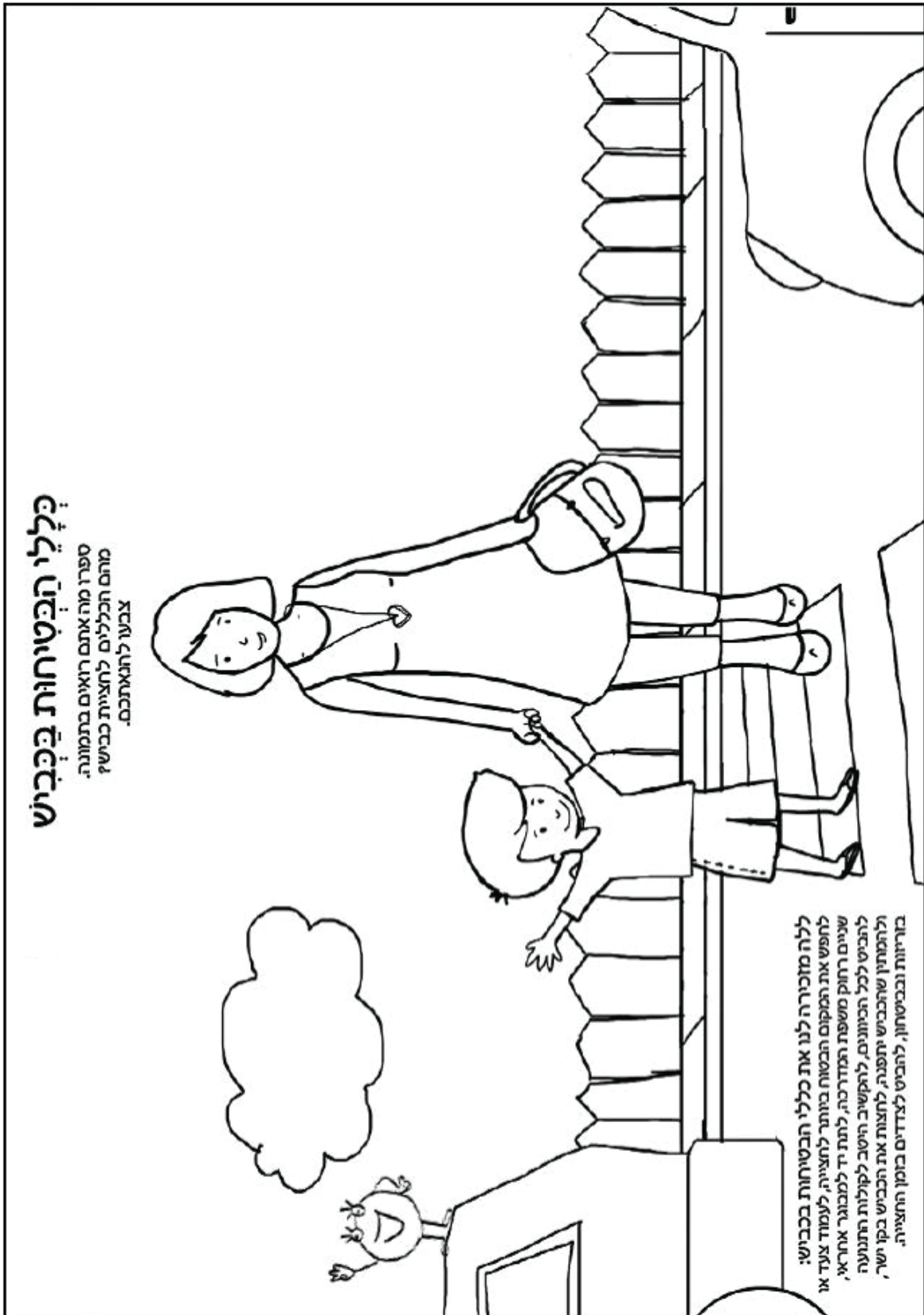
אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הדרכים בישראל

שליט
 שרות לאומי למכוון
 התנועה העממית לזכויות

החברה
 למתניסים
 אדם - קהילה - חברה
 شركة
 المراكز الجماهيرية
 انسان - جمهور - مجتمع

פְּלָלִי הַבְּטוּחוֹת בְּכַבִּישׁ

ספרו מה אתם רואים בתמונה.
 מהם הכללים לחציית כביש?
 צבעו להנאותכם.

ללה מזכירה לנו את כללי הבטיחות בכביש:
 לחפש את המקום הבטוח ביותר לחצייה, לעמוד צדד או
 שניים רחוק משפת המדרכה, לתת יד למכוון אחראי,
 להביט לכל הכיוונים, להקשיב היטב לקולות רחוקים
 ולהמתין שהכביש יתפנה, לחצות את הכביש בבוטוש,
 בריאות ובביטחון, להביט לצדדים בזמן החצייה.